

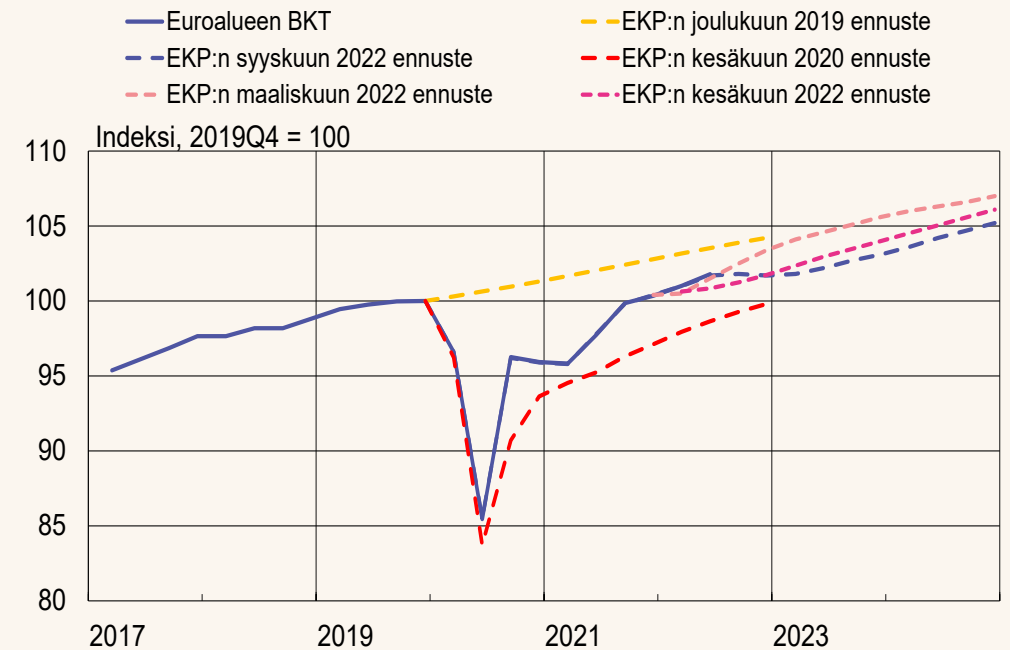
Euroopan ja Suomen julkisen talouden tila ja näkymät

Oulun kaupungin seminaari 13.9.2022

Suhdannenäkymä on heikentynyt kesän jälkeen

- Talousnäkemä on heikentynyt kesän aikana, energiakriisin kärjistymisen on kasvattanut taantumariskiä
- Inflaatio jatkunut ennustettua nopeampana ja nousupaineita on yhä – sähkön ja kaasun hinnat ja saatavuus huolena
- Sodan seuraukset ja ostovoiman heikkeneminen ovat painaneet kuluttajien luottamuksen historiallisen alhaiseksi
- Suhdannenäkymä ja heikentyneet työllisyysodotukset ennakoivat pitkään jatkuneen suotuisan työllisyyskehityksen päättymistä – työttömyyden lasku on jo taittunut

Euroalueen BKT:n ennusteet koronakriisin aikana

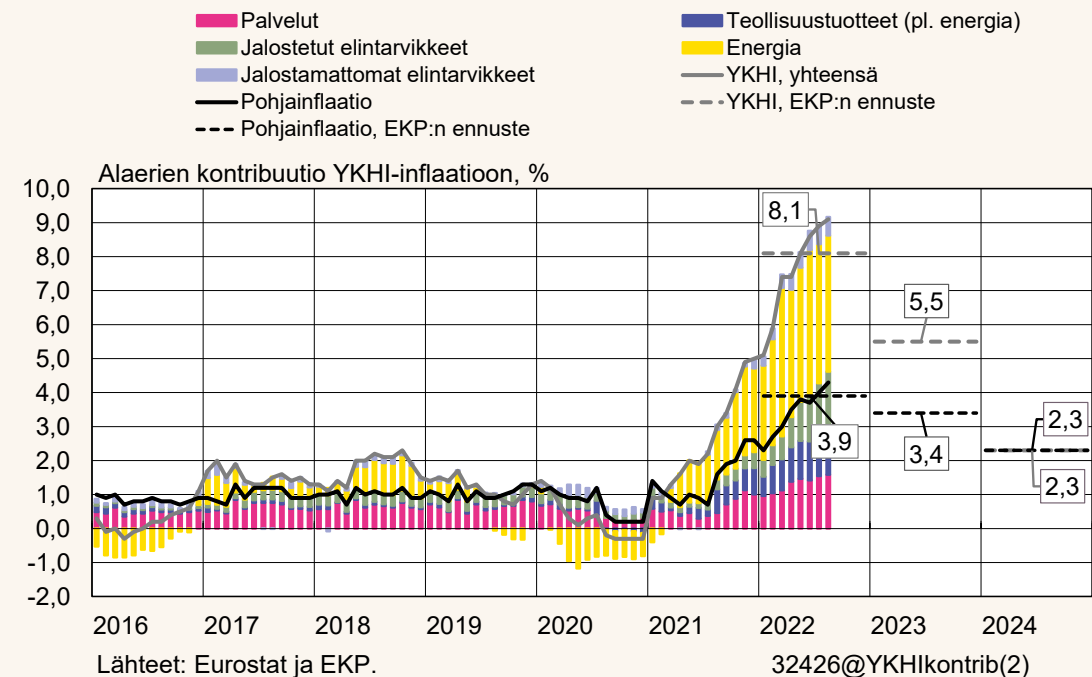
Lähde: EKP:n laskelmat ja Suomen Pankki.

35781@MMS(2007-)_LV (2)

Hintojen nousu on nyt poikkeuksellisen nopeaa – energian hinnannousu selittää puolet inflaatiosta

- Korkeammat energiahinnat nostavat nyt muiden tuotteiden ja palveluiden hintoja
  - Rahapolitiikka ei juuri pure energiahintoihin
- Maltillinen palkkainflaatio on ankkuroinut kuluttajahintojen nousun
  - Pitääkö ankkuri yhä?
  - Riskinä hintojen ja palkkojen nousukierre

Kuluttajahintainflaatio euroalueella

Rahapolitiikka on ristipaineessa – inflaation kiihtyminen vs. kasvun vaimentuminen

- Inflaatiokierteen välttämiseksi on hillittävä inflaatio-odotuksia
  - Neuvotellut palkat olleet jonkin verran nousussa euroalueella
  - Mutta eivät kuitenkaan niin kovaa vauhtia kuin Yhdysvalloissa
  - Inflaatio-odotukset ovat nousseet, mutta ne ovat keskipitkällä aikavälillä edelleen lähellä 2 prosenttia

→ Rahapolitiikan normalisointia viedään eteenpäin johdonmukaisesti inflaation vakauttamiseksi tavoitteeseen

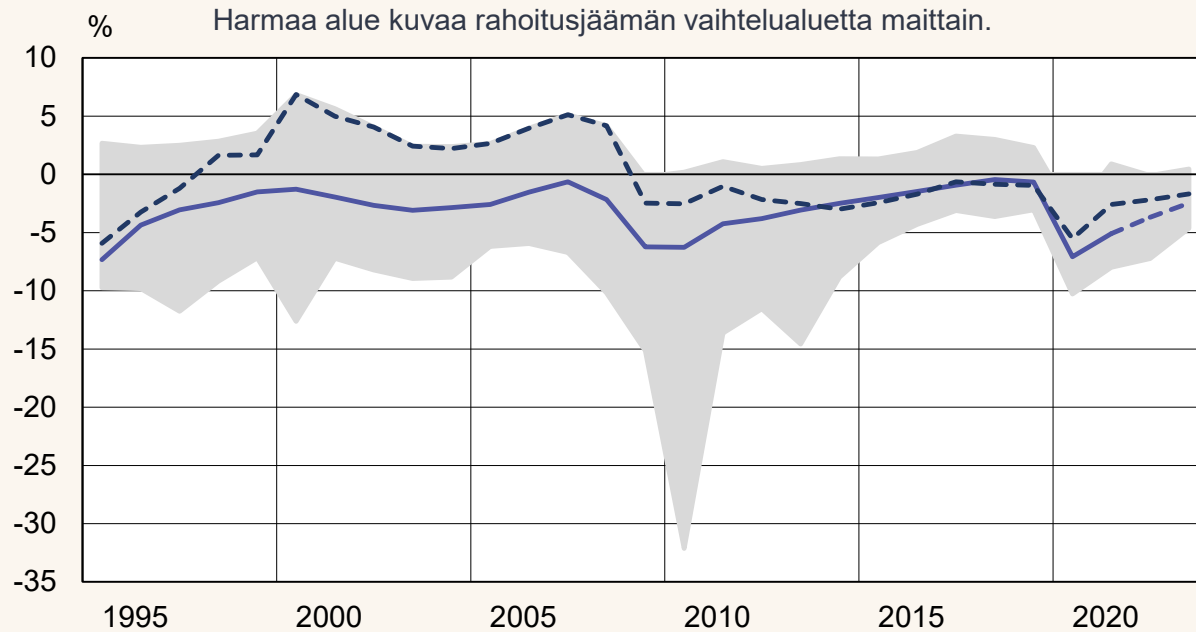
Rahapolitiikan normalisointi etenee – ohjauskorot nousevat asteittain

1. Netto-ostot EKP:n osto-ohjelmissa päättyivät 1.7.2022.
2. EKP:n ohjauskorkoja nostettiin 0,5 prosenttiyksikköä heinäkuussa ja 0,75 prosenttiyksikköä syyskuussa.
3. Syyskuun jälkeenkin edessä vähittäisiä koronnostoja. Rahapolitiikan muutostahti riippuu talouden kehitystä koskevasta informaatiosta ja etenkin siitä, miten EKP:n neuvosto arvioi inflaation kehittyvän keskipitkällä aikavälillä.
4. EKP:n neuvosto on valmis käyttämään kaikkia rahapoliittisia välineitään niin, että inflaatio vakaantuu kahden prosentin tavoitteen mukaiseksi keskipitkällä aikavälillä.

Jatkuvat kriisit asettavat kovia paineita julkiselle taloudelle

Euroalueen julkisyhteisöjen rahoitusjäämä, % BKT:sta

--- Suomi

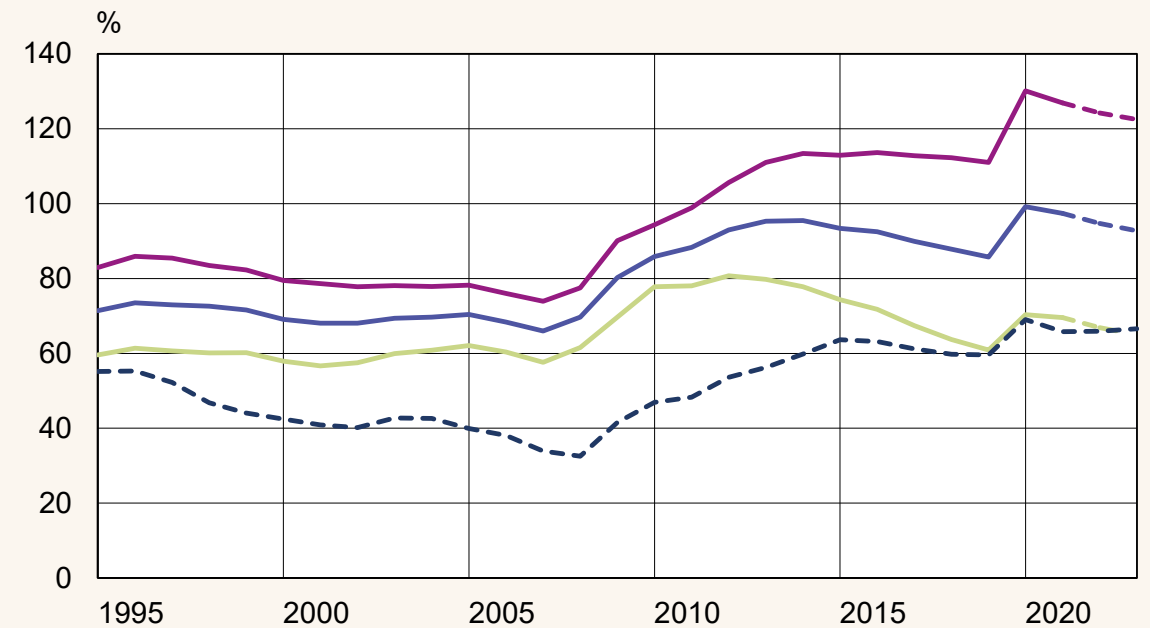

Lähde: Euroopan komissio.

41258

Julkinen velka, % BKT:sta

— Euroalue
— Korkean velkatason maat
— Matalan velkatason maat
--- Suomi

Lähde: Euroopan komissio, Suomen Pankki.

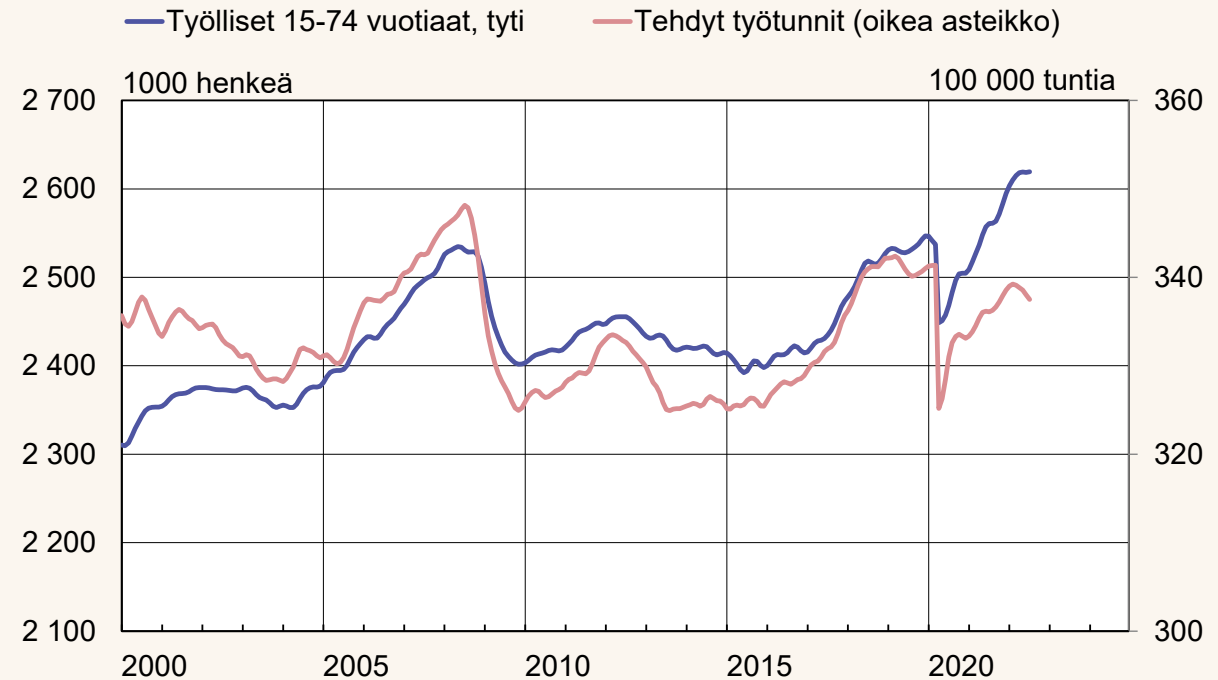
41258

Matalan (=alle euroalueen keskiarvon 2012-2019) velkatason maita ovat Alankomaat, Irlanti, Itävalta, Luxemburg, Malta, Saksa, Slovakia, Slovenia ja Suomi. Korkean velkatason maita ovat Belgia, Espanja, Italia, Kreikka, Kypros, Portugal ja Ranska.

Työllisyysaste ja julkinen talous

- Työllisyysaste on noussut odotuksia nopeammin ja on historiallisen korkea (viimeksi se oli näin korkealla kesällä 1990)
- Työtunnit silti vielä perässä ja alle koronakriisiä edeltäneen tason
  - Yhteys työllisyysasteen ja tehtyjen työtuntien välillä on yleisestikin heikentynyt kehittyneissä talouksissa
- Merkkejä heikommista ajoista näkyvissä työmarkkinoillakin
  - Työttömyysasteen lasku taittunut
  - Työllisyysodotukset heikentyneet kaikilla päätoimialoilla

Työlliset ja tehdyt työtunnit Suomessa

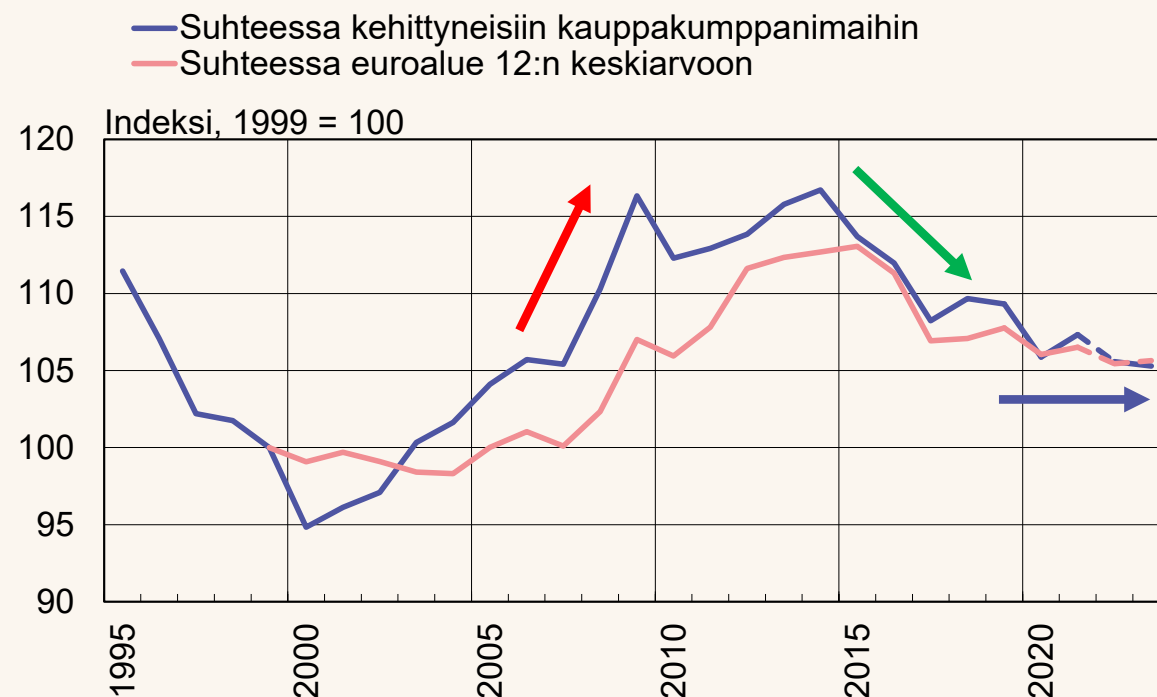
Lähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

38252@TyöllisetTyötunnit

Onko meillä malttia katsoa nopean inflaation vaiheen yli?

- Suomalaisen työn ja yritysten kilpailukyky heikkeni finanssikriisin jälkeen
- Seurasi vuosikymmen hidasta kasvua ja heikkoa työllisyyttä
- Kilpailukyky korjattiin 2016 lähtien – työllisyysaste noussut 67 %:sta 74 %:iin
- Nykytiedoilla suomalaisen työn kilpailukyky näyttäisi pysyvän ennallaan
- Kilpailukyky on helppo menettää, tuskallista korjata

Vaihtosuhteelliset yksikkötyökustannukset koko taloudessa***

*) 14 perinteistä teollisuusmaata Suomen kauppapainoilla, samassa valuutassa.

**) Euroalueen 12 ensimmäistä jäsenmaata.

***) Työkustannukset suhteessa kansantulon määrään, koko talous.

Ennuste: Euroopan komissio.

Lähteet: Euroopan komissio, OECD, Macrobond ja Suomen Pankin laskelmat.

10.6.2022
© Suomen Pankki
34093@ULCTOTA ml ennuste

Kohti tasapainoista julkista taloutta

- Julkisen talouden kestävä tasapainottaminen vaatii aktiivisia tuloihin ja menoihin vaikuttavia toimia
  - Nousevien korkojen oloissa tasapainon saavuttaminen on entistä haastavampaa
  - Tarvitaan sääntöperusteista finanssipolitiikkaa ja julkisten menojen priorisointia: **laaja menokartoitus hallitusneuvotteluihin**

- Pidemmän aikavälin talouskasvua tuettava pitkäjänteisesti rakenteellisilla uudistuksilla
  - Panostukset osaamiseen, kannusteet työllistymiseen
  - Tutkimus- ja kehittämistoiminnan edistäminen
  - Yritystoiminnan edellytykset: kilpailulliset markkinat, järkevä sääntely ja vakaa toimintaympäristö

Kiitos!

suomenpankki.fi